

Ιστορικό

Η Οξιά, ένας όμορφος ορεινός οικισμός των Αγράφων είναι κτισμένος στην ανατολική πλαγιά του Τύμπανου ανάντι της χαράδρας του ποταμού Πάμισου.

Στην απέναντι πλαγιά της χαράδρας είναι χτισμένο το μοναστήρι της Αγίας Τριάδας, όπου είχε καταφύγει ο Καραϊσκάκης χρησιμοποιώντας το ως θύλακα των συνάξεων όλων των οπλαρχηγών, αλλά και των επιθέσεων που επιχειρούσε κατά των Τούρκων της Νευρόπολης μα και της ευρύτερης περιοχής. Το μοναστήρι, το ποτάμι του Πάμισου και όλη την περιοχή που δυστυχώς άλλαξε όψη μετά τη θεομηνία του περασμένου Σεπτεμβρη, περιηγηθήκαμε και σας παρουσιάζουμε στο αφιέρωμα που ακολουθεί.

Στην πανέμορφη χαράδρα του Πάμισου ποταμού.

Το στρατόπεδο του Καραϊσκάκη στην Οξιιά

ΚΕΙΜΕΝΑ: ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΝΝΑ ΚΑΛΑΪΤΖΗ

Άποψη της Οξιάς από το μοναστήρι της Αγίας Τριάδας.

Ανηφορίζαμε από το Μουζάκι για το Πευκόφυτο Καρδίτσας με τον συγγραφέα Κώστα Ακρίβο, έχοντας προορισμό τα μέρη του Βάλτου, σε χωριό του οποίου είχε γεννηθεί η μάνα του Καραϊσκάκη. Ξεκινήσαμε λοιπόν ένα πρωί του περασμένου Μάη με τον Κώστα (του οποίου αυτές τις μέρες επίκειται το καινούργιο μυθιστορηματικό βιβλίο για τη ζωή του Καραϊσκάκη) από τον Βόλο, προκειμένου να διασχίσουμε εγκάρσια τη Θεσσαλία και την ανατολική Ήπειρο μέχρι να προσεγγίσουμε το πατρώο χωριό της μάνας του Καραϊσκάκη, τη **Σκουληκαριά** δηλαδή της Άρτας. Μητέρα του Καραϊσκάκη ήταν η Σαρακατσάνα **Ζωή Ντιμισκή**, αδερφή του περίφημου Σαρακατσάνου κλέφτη **Κώστα Ντιμισκή** και πρώτη ξαδέρφη του διαβόητου αρματολού του Βάλτου και Επρωμέρου **Γώγου Μπακόλα**. Σε μικρή

ηλικία παντρεύτηκε κάποιον **Γιαννάκη Μαυρομάτη**. Ο άντρας της όμως πέθανε γρήγορα και έτσι αποφάσισε να καλογερέψει. Πήγε λοιπόν στο μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου, λίγο πιο ψηλά από το Μουζάκι, που ο γιούμενος ήταν γνωστός της.

Εκεί, κάποια μέρα κονάκιασε ο φοβερός αρματολός του Βάλτου **Δημήτρης Καραϊσκος**. Είδε την όμορφη και νέα καλόγρια, την έμπλεξε στα δίχτυα του και κοιμήθηκε μαζί της. Από αυτή την ένωση βγήκε ο Καραϊσκάκης.

Με την πιο πάνω άποψη συμφωνούν οι περισσότεροι ιστορικοί (Περραιβός, Γαζής, Βλαχογιάννης)

Από το Μουζάκι με τον Κώστα τραβήξαμε για την Άρτα, αλλά από παρακαμπτήρια διαδρομή. Και τούτο γιατί ήθελα να περάσουμε από το μοναστήρι της Αγίας Τριάδας, που βρίσκεται στις παρυφές της χαράδρας του Πάμισου ποταμού, κάτω

από το μοτέλ του Κουτσικούρη.

Το **Χάνι του Κουτσικούρη** βρίσκεται πάνω στον οδικό άξονα Μουζακίου – Μονής Σπυλιάς. Η διανυόμενη ζώνη πνίγεται όχι μόνο από τα έλατα αλλά και από μια εκπληκτική ποικιλία δασικού πλούτου (πεύκου, δρυός και οξιάς).

Ήταν άνοιξη και καθίσαμε στην αυλή. Η κυρία **Έφη**, η φιλόξενη κι ανοιχτόκαρδη κυρία που κρατάει τις ορεινές αυτές θερμοπόδες ανοιχτές για τους περαστικούς, τους ορειβάτες και τους εραστές των βουνών, μας μίλησε για το μοναστήρι που είναι ζουφωμένο σε μian εδαφική έξαρση της πλαγιάς λίγο πριν από τη βαθιά χαράδρα, όπου είχε φιλοξενηθεί, για κάποιο διάστημα εκεί, εξασθενημένος ο ήρωας της Επανάστασης Γιώργης Καραϊσκάκης. Μας μίλησε με τα καλύτερα για τον ωραίο εκείνο τόπο, τη σπουδαία χλωρίδα που κρύβει η υπέροχη λάκα, τα νερά που κυλάνε από τις κορφές της Καραβάς, τη φωλιά τέλος πάντων όλων των κατατρεγμένων εκείνα τα δίσεκτα χρόνια, που

εξακολουθεί να συντηρείται από τη φιλοπονία του παπα-Κώστα, ο οποίος καθημερινά το επισκέπτεται, το συντηρεί και το λειτουργεί...

Η κυρία Έφη προθυμοποιήθηκε να τηλεφωνήσει του **παπα-Κώστα**. Εκείνος συμπωματικά βρισκόταν στον αμπελώνα της μονής και ξεβοτάνιζε, όπως της είπε. Τρακόσια μέτρα μετά το Μοτέλ, στρίψαμε δεξιά σε απότομη κατωφερική κλίση. Διανύσαμε περί τα δύομισι χιλιόμετρα σε ήπιο δασικό δρομάκι, όταν είδαμε τη φιγούρα του παπα-Κώστα να ξεβοτανίζει μέσα στον όμορφο μοναστηριακό αμπελώνα.

Σταθήκαμε, γνωριστήκαμε κι είπαμε δυο λόγια παραπάνω, μια και ο ανοιχτόκαρδος ιερέας μας έδωσε πολλές και χρήσιμες πληροφορίες για την ιστορία της Μονής και την παραμονή του Καραϊσκάκη σε αυτή.

Ύστερα μας ενημέρωσε πως στο μοναστήρι βρίσκεται η παπαδιά, η οποία θα μας εξυπηρετήσει σε ό,τι επιθυμούμε και

Η αλλαγμένη κοίτη του Πάμισου.

Η μονή της Αγίας Τριάδας όπως είναι σήμερα και ο νάρθηκας του ναού.

θα μας δείξει τα κειμήλια έγγραφα και το λαογραφικό Μουσείο της Μονής.

Πήραμε να κατηφορίζουμε κι άλλο, ώσπου ύστερα από 500 μέτρα φτάσαμε στην εξώθυρα της Μονής.

Η Μονή ήταν ανοιχτή αλλά η παπαδιά άφαντη.

Γύρω από το νάρθηκα της εκκλησίας ήταν διάσπαρτες εφυαλωμένες πινακίδες ιστορικών πληροφοριών.

Θα αναφέρω τρεις καταγραφές:

Η πρώτη: ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΟΥΞΑΣ

Η δεύτερη: Ο ΚΥΡΙΩΣ ΝΑΟΣ ΣΩΤΗΡΙΩ ΕΤΕΙ 1662 ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΥΟΝΤΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Η τρίτη: Εν τω ΠΑΛΑΙΩ ΝΑΡΘΗΚΙ ΕΥΡΕΘΗ ΕΠΙ ΠΕΤΡΑΣ ΧΑΡΑΓΜΕΝΗ Η ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ 1020

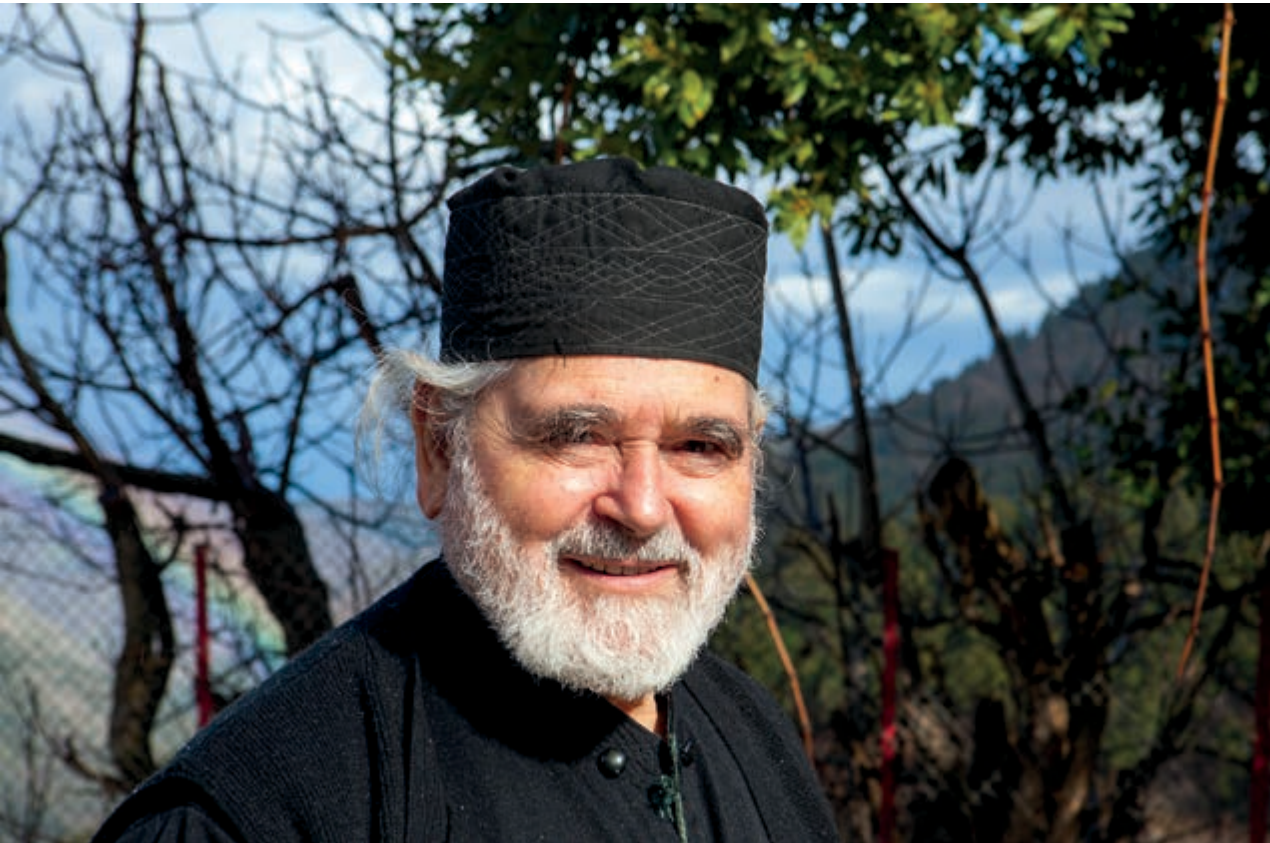
Φύγαμε συνεχίζοντας την κάθοδο προς το ποτάμι που το διασχίσαμε από παλιά γεφύρωση, μέσα σε μια παραδεισένια φυλακή των νερών και της κλωρίδας, για να σκαρφαλώσουμε κατόπι μέχρι το

χωριό της **Οξιάς**, στην περιφέρεια της οποίας ανήκει και η **Μονή της Αγίας Τριάδας**.

Πέρασαν δέκα μήνες από τότε, το έξοχο μυθιστορηματικό αφήγημα του Ακρίβου με τίτλο “Πότε άγγελος πότε διάβολος” είναι έτοιμο ν’ αρχίσει το ταξίδι του κι εγώ με τον Δημήτρη αποφασίσαμε να επισκεφτούμε τη Μονή της Αγίας Τριάδας στην Οξιά της Καρδίτσας για να διασταυρώσουμε μερικά από τα στοιχεία που αφορούν το ρόλο που έπαιξε ο Καραϊσκάκης κατά τη διάρκεια της διαμονής του στο μοναστήρι και στον χώρο όπου είχε ορίσει ως “στρατηγείο” του.

Στο μοναστήρι φτάσαμε το πρωινό του Ψυχοσάββατου (6 Μαρτίου 2021) όπου μας περίμεναν ο παπα-Κώστας, ο γιος του ο Πέτρος και ο επίτροπος της εκκλησίας. Μόλις είχε τελειώσει η λειτουργία. Πέρασαμε στο καθολικό με το υπέροχο τέμπλο και τον μοναδικό τρούλο στην οροφή του και φωτογραφίσαμε το κλίτος

Ο παπα-Κώστας Τόλιας που συντηρεί και λειτουργεί το μοναστήρι.

Το τέμπλο του καθολικού της μονής.

Το μοναστήρι όπως φαίνεται από τη θέση Μελισσομάντρι.

του ναού δίχως φωτισμό.

Ύστερα ήπιαμε καφέ και δοκιμάσαμε τη λειτουργία της παπαδιάς πριν ξεκινήσουμε τη διερεύνηση του φυσικού χώρου με τα σημαντικά ενδιαφέροντα της εδαφικής μορφολογίας.

Με τον **Πέτρο Τόλιο**, τον σπουδαίο αναρριχητή και ορειβάτη του Μουζακίου μιλήσαμε για το κρυφό λημέρι του Καραϊσκάκη που μας ενδιέφερε και το οποίο βρισκόταν σε μια ώρα δρόμο μέσα στο δάσος κοντά στις πηγές του Πάμισου, το οποίο όμως μετά και τον "Ιανό", τη θεομηνία του περασμένου Σεπτεμβρίου εξαφανίστηκε από το πρόσωπο της γης μεταβάλλοντας όλο το σκηνικό του φυσικού πλαισίου της πανέμορφης χαράδρας, ώστε να μην αναγνωρίζεται πια τίποτα.

Έτσι κινηθήκαμε αναγκαστικά προς δυο διαφορετικές κατευθύνσεις με τεράστια λύπη για τη συντριπτική καταστροφή του γήινου πλούτου και τη δραματική αλλαγή του εδαφικού προσώπου της περιοχής.

Οι έντονες μορφολογικές διαβρώσεις, οι γεωλογικοί ανασχηματισμοί και οι αδρομερείς παρεμβάσεις των υδάτινων μαζών με την ασυνήθιστη ραγδιότητα που επέδειξαν τις δραματικές εκείνες μέρες του Σεπτεμβρίου του '20 παρουσιάζουν σήμερα μian εικόνα παραγνωρισμένου τοπίου που λίγη σχέση έχει με το προηγούμενο καθεστώς.

Έτσι ανηφορίσαμε ως τη θέση **Μελισσομάντρι** (δυσόμιση χιλιόμετρα πηγαϊνέλα), μια τροχαλιά ψηλά πάνω από το μοναστήρι, απόπου είχαμε μian επιβλητική και πανεποπτική εικόνα της πληγείσας κοίτης του **Πάμισου** ποταμού και των παρακείμενων παρυφών του, αλλά και της **Καράβας**, του **Τύμπανου** και της **Οξιάς**, ενός πολυπρισματικού ανάγλυφου που περιβάλλει την κοιλάδα της ρεματιάς.

Επιστρέφοντας στο μοναστήρι πήραμε το δρόμο για τη χαράδρα, όπου και ο συνοικισμός της **Μεσοράχης**, για να δούμε τη βιαιότητα των καταστροφών και της αλ-

λαγής του όλου εδαφικού σκηνικού. Εκεί η ψυχή μας σπάρραξε μόλις αντικρίσαμε τη Γη Μαδιάμ του νεκρού τοπίου. Λίθος επί λίθου δεν έμεινε όρθιος. Η φουσούνα του νερού παρέσυρε όλο τον οικολογικό πλούτο της σπάνιας αυτής ρεματιάς και φυσικά διέλυσε και το γιοφύρι που ένωνε το Μοναστήρι με την Οξιά. Ο τόπος δε θυμίζει πια σε τίποτα εκείνο το μοναδικό και πανέμορφο ανάγλυφο της βαθιάς ρωγμής του Πάμισου κάτω από την Καραβα των Αγράφων. Είναι όμως η ώρα να έρθουμε στα γεγονότα του προκείμενου ξεσηκωμού, των εθνικών δυνάμεων και όχι των φυσικών καταστολών.

Το στρατόπεδο της Οξιάς

Οι Μακεδόνες οπλαρχηγοί Γάτσος, Καρατάσιος και άλλοι, προερχόμενοι από τα νησιά, βγήκαν στο Τρίκερι απειλώντας σοβαρά την κυριαρχία των

Τούρκων στην Ανατολική Θεσσαλία. Φοβούμενοι οι τελευταίοι ότι θα βρίσκονταν σε δεινή θέση, αν η επανάσταση από το Πήλιο εξαπλωνόταν στη Θεσσαλία, με μια αιφνιδιαστική κίνηση, μια τουρκική στρατιά προσέβαλε τους επαναστάτες στο Τρίκερι και ο Σελιχτάρ Μπόδας με τέσσερις χιλιάδες άντρες κινήθηκε εναντίον του Στουρνάρη στον Ασπροπόταμο και του Καραϊσκάκη στα Άγραφα. Ο Καραϊσκάκης ωστόσο χωρίς να συναντήσει σοβαρή αντίσταση, λεπλάτισε τα προσκυνημένα χωριά στις παρυφές των Αγράφων και αιχμαλώτισε τους κατοίκους, φτάνοντας στη Νευρόπολη, όπου οχυρώθηκε στο κέντρο της πεδιάδας, αλλά και στα γύρω υψώματα των χωρών Κερασιά και Κρουνέρι, που ήταν τότε τσιφλίκια του Τσολάκογλου.

Ο Καραϊσκάκης, στέλνει γράμματα στους καπεταναίους Μήτσιο Κοντογιάννη, Δήμο Σκαλτσά, γερο – Πανουργιά, Οδυσσέα Ανδρούτσο, Σιαφάκα, Γιολδασαίους,

Συγκλονιστική εικόνα που προκρίθηκε από την θεομηνία Ιανός, τον περασμένο Σεπτέμβριο (φωτ. Πέτρος Τόλιας).

και Πεσλή και τους καλεί σε βοήθεια. Όλοι έστειλαν δύναμη ή ήρθαν αυτοπροσώπως και έτσι άρχισε να συγκροτείται το στρατόπεδο της Οξιάς, σε μια βαθιά λάκα, γύρω από το σημερινό μοναστήρι.

Το στρατόπεδο αυτό, ημέρα με την ημέρα αυξανόταν και έφτασε τελικά να αριθμεί 4.500 εμπειροπόλεμους άνδρες.

Κάποια μέρα μεταξύ 5 και 10 Ιουνίου, ο Καραϊσκάκης συγκεντρώνει εδώ στο στρατόπεδο της Οξιάς ως 1500 περίπου πολεμιστές και τους χωρίζει σε τρία τμήματα, με σκοπό να αιφνιδιάσει τους Τούρκους, επιτιθέμενος από τρεις διαφορετικές κατευθύνσεις. Οι Τούρκοι αιφνιδιάζονται στην αρχή και δεν βγαίνουν από τα οχυρώματα που έχουν κατασκευάσει. Σύντομα όμως συνέρχονται και με τη βοήθεια του ιππικού τους αντεπιτίθενται και αναγκάζουν του άντρες του Καραϊσκάκη να τραπούν σε φυγή.

Ο ίδιος ο Καραϊσκάκης σώθηκε χάρη στα πόδια του. Τα διασκορπισμένα τμήματά συγκεντρώθηκαν στα υψώματα της Κερασιάς. Εκεί ο Καραϊσκάκης έδειχνε άρρωστος και συντετριμμένος για την αποτυχία της επιχείρησης.

«Εβράδυσαν και η νυξ διασκέδασε την λύπην του», γράφει ο Κασομούλης. Την επομένη το στράτευμα μετακινήθηκε πάλι στο στρατόπεδο της Οξιάς, όπου ο Καραϊσκάκης περίμενε τις επικουρίες για να επιχειρήσει δεύτερη επίθεση κατά των Τούρκων της Νευρόπολης.

Το ερώτημα που αντιμετώπισαν οι ιστορικοί είναι γιατί απέτυχε με τόσο οικτρό τρόπο μια επιχείρηση που οργανώθηκε από τον Καραϊσκάκη -στρατιωτική ευφυΐα σε τέτοιες αιφνιδιαστικές επιθέσεις – ο οποίος μάλιστα διέθετε αξιόλογη δύναμη εμπειροπόλεμων στρατιωτών και αξιωματικών...

Η απάντηση εντοπίζεται στο ότι ο Καραϊσκάκης βιάστηκε να αρχίσει την επίθεση, αλλά είχε γι' αυτό τους λόγους του. Οι δυο μάλιστα εγκυρότεροι βιογράφοι του, ο **Κασομούλης** και ο **Αινιάν**, σ' αυτόν μόνο το λόγο αποδίδουν την ήττα.

Ποιοι ήταν οι λόγοι αυτοί;

Αναφέρθηκε ότι την ίδια περίοδο ο Κα-

ραϊσκάκης αισθανόταν κατατρεγμένος από όλους και γι' αυτό υποπτευόταν τους πάντες. Και το στράτευμα που άρχισε να συνάζεται στο στρατόπεδο της Οξιάς τον ανησυχούσε. Ανάμεσά τους “έβλεπε” ανθρώπους του Μαυροκορδάτου. Ήθελε λοιπόν να ξεμπερδεύει με τους Τούρκους μια ώρα αρχύτερα, και για να εδραιώσει το κύρος του στο στράτευμα και στην κυβέρνηση και για να διαλύσει το στρατόπεδο της Οξιάς.

Ένας πρόσθετος λόγος ήταν ότι ένα τόσο μεγάλο στράτευμα σύντομα θα άρχιζε τη λεηλασία των γύρω χωριών, μόλις τελείωναν οι πρώτες προμήθειες. Οι υποψίες του Καραϊσκάκη δεν άφησαν ανέγγιχτο ούτε τον αφοσιωμένο φίλο του Γιάννη Φραγκίστα τον οποίο μάλιστα κατηγορησε (αδίκως βέβαια) ότι υποχώρησε για να εκθέσει τον αρχηγό του. Από την άλλη ο Φραγκίστας «έδιδε την αιτίαν του χαλασμού του εις τον άσκεπτον και απερίσκεπτον Καραϊσκάκη», με αποτέλεσμα οι δυο άνδρες να ψυχρανθούν πολύ.

Η συνθήκη

Ενώ ο Καραϊσκάκης περιορίστηκε και πάλι στην Οξιά και προετοίμαζε δεύτερο κίνημα κατά των Τούρκων της Νευρόπολης, έφτασε ένας πεζός, απεσταλμένος, με γράμμα προς τον Καραϊσκάκη, που έγραφε πως “ό,τι έγινε ήταν από λάθος του βεζύρη και τώρα πρέπει να κάμουν ειρήνη μεταξύ τους Έλληνες και Τούρκοι και να ζήσουν όπως πρώτα”. ...“Ο Καραϊσκάκης να αναλάβει τη θέση του στο αρματολίκι και το στρατόπεδο να διαλυθεί”....

Τι είχε συμβεί; Οι Τούρκοι συνάντησαν σοβαρές δυσκολίες στο Τρίκερι και είχαν ανάγκη να στείλουν εκεί επικουρίες, εξ ου και η επιθυμία τους για ειρήνευση στα Άγραφα, ενώ μάλιστα βρίσκονταν και σε πλεονεκτική θέση απέναντι στους Έλληνες.

Στο μεταξύ ο Καραϊσκάκης από την υπερβολική κόπωση και τη στενοχώρια αρρώστησε, και μεταφέρθηκε στο Μοναστήρι της Οξιάς, ώσπου να συνέλθει. Εκεί συ-

Ο διπλός καταρράκτης στη Ζουγκίτσα.

γκεντρώθηκε σιγά-σιγά όλο σχεδόν το στράτευμα. Ο αρχηγός κάλεσε όλους τους καπεταναίους στο γιατάκι του, για να συσκεφθούν σχετικά με την απάντηση που θα έδιναν στο γράμμα των Τούρκων για ειρήνη.

Πρώτος πήρε το λόγο ο Καραϊσκάκης και εισηγήθηκε στους υπόλοιπους να δεχτούν την ειρήνευση, με τον όρο οι Άλβανοί να αποσυρθούν ολωσδιόλου από τα Άγραφα και τον Ασπροπόταμο και να αφήσουν ελεύθερους όλους τους αιχμαλώτους που είχαν πάρει από τα προσκυνημένα χωριά.

Εκ μέρους των αρχηγών απάντησε ο Στουρνάρης, ο οποίος είπε ότι οι Τούρκοι δεν είναι ειλικρινείς, όταν ζητούν ειρήνη, ενώ εν τω μεταξύ έχουν καταστρέψει δεκάδες χωριά και έχουν αιχμαλωτίσει, τόσους αθώους ανθρώπους.

«Είναι Τούρκοι, είναι άπιστοι και ζητούν ειρήνη διά άλλην καμίαν κωλοσφίξιν όπου έχουν. Ευθύς όμως που δυναμώ-

σουν, ούτε θέλει ενθυμηθούν ότι υπάρχει συνθήκη», είπε.

Και η απάντηση του Καραϊσκάκη: «Οχ αδερφέ Στουρνάρη, κλείω τώρα την ειρήνη. Δεν με άρεσε μεθαύριον, την χέζω και εγώ και εσύ και όλοι μας».

Εντούτοις η συνθήκη συμφωνήθηκε και την υπόγραψαν εκ μέρους όλων, ο Καραϊσκάκης και ο Στουρνάρης. Οι Άλβανοί αποσύρθηκαν από τη Νευρόπολη και τον Ασπροπόταμο και ο κατατρεγμένος λαός ξαναγύρισε στα ρημαγμένα χωριά του, για να βρει στάχτες και ερείπια.

Καθένας βέβαια θα αναρωτιέται, τι είδους συνθήκες με τους Τούρκους έκαναν οι καπεταναίοι των Αγράφων και του Ασπροποτάμου τη στιγμή που το επαναστατημένο Έθνος βρισκόταν σε πόλεμο μαζί τους. Πολύ περισσότερο, αφού ήταν ήδη γνωστό ότι η ειρήνη στα Άγραφα θα απελευθέρωνε τις τουρκικές δυνάμεις και θα έφερνε σε δυσχερή θέση τους αγωνιζόμενους στο Τρίκερι.

Στις 12-6-1823 ο Καραϊσκάκης και άλλοι οπλαρχηγοί με γράμμα τους προς τη Διοίκηση, εξηγούσαν τους λόγους που τους ανάγκασαν να συνθηκολογήσουν με τον εχθρό. Από την όλη εξέλιξη των πραγμάτων και τον μετέπειτα εθνοσωτήριο ρόλο που έπαιξε ο Καραϊσκάκης στον αγώνα αποδείχθηκε ότι σε εκείνη την περίσταση έπραξε το σωστό.

Επιλεγόμενα

Σύμφωνα με τον λαογράφο και ερευνητή των Αγράφων Λάμπρο Γριβέλα, από όπου αντλήσαμε και τις περισσότερες ιστορικές πληροφορίες “ο Καραϊσκάκης δοξάστηκε όσο κανείς άλλος από τους αρχηγούς του '21 και κατάκτησε τη δόξα και τον πανελλήνιο θαυμασμό για τους αγώνες του. Η μεγάλη του αγάπη όμως παρέμειναν ως το τέλος της ζωής του τα Άγραφα. Αποχαιρέτησε για τελευταία φορά τα αγαπημένα του Άγραφα

και πέταξε προς τη δόξα και την αθανασία. Αυτά συνέβησαν το Μάη τον 1824. Η χρονολογία αυτή θεωρείται ορόσημο στη στρατιωτική σταδιοδρομία του Καραϊσκάκη. Ο Μεγάλος Άνδρας έκτοτε μεταμορφώνεται σε πολέμαρχο, απόλυτα αφοσιωμένο στην υπόθεση της απελευθέρωσης της πατρίδας, σε βαθμό που οι παλαιοί συμπολεμιστές αλλά και οι αντίπαλοί του – που δεν ήταν λίγοι – να μιλούν για θαύμα”.

Τις μεγάλες στρατιωτικές αρετές του έδειξε το 1826 και 1827, όταν επιτέλους η κυβέρνηση του ανέθεσε την αρχιστρατηγία των δυνάμεων της Στερεάς Ελλάδας. Τα αποτελέσματα της στρατηγικής του φάνηκαν στις περιλαμπρες νίκες στην Αράχοβα, στο Δίστομο, στο Κερασίνη και αλλού. Δυστυχώς η μοίρα φθόνησε τον άνδρα και δεν του επέτρεψε να ολοκληρώσει το εθνοσωτήριο έργο του. Του έκοψε το νήμα στις 23 Απριλίου 1827 ανήμερα της ονομαστικής γιορτής του.

Η κοίτη του Πάμισου.

Κώστας Ακρίβος

Πότε διάβολος, πότε άγγελος

Εκδόσεις Μεταίχμιο

Όταν ήμουν μικρός άκουγα συχνά τη μητέρα μου να διηγείται μια παράξενη ιστορία για έναν προπάππο της, που τον βασάνισαν μέχρι θανάτου ληστές που είχαν κατέβει απ' τα βουνά, για να τους αποκαλύψει πού έχει κρυμμένο τον θησαυρό από κάποιον παλιό οπλαρχηγό του 1821.

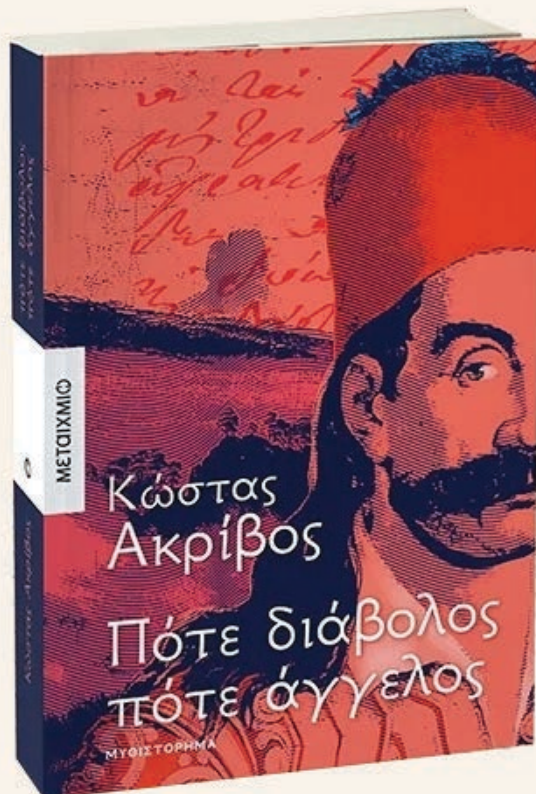
Τα τελευταία χρόνια αποφάσισα να ψάξω και να βρω τι απ' όλα αυτά ήταν αλήθεια και τι παραμύθι. Πήγα λοιπόν και συνάντησα ηλικιωμένους συγγενείς και, από μαρτυρία σε μαρτυρία, κάποια στιγμή τα βήματά μου με οδήγησαν σ' αυτόν τον οπλαρχηγό του '21, που δεν είναι άλλος από τον Γεώργιο Καραϊσκάκη. Αλλά τι σχέση μπορεί να είχε η δική μου οικογένεια με τον κορυφαίο αγωνιστή; Άρχισα να διαβάζω σχετικά βιβλία Ιστορίας (Εθνική Βιβλιοθήκη, Γεννάδειος, παλαιοβιβλιοπωλεία...), να ερευνώ τα αρχεία (Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Μουσείο Μπενάκη...) και να απευθύνομαι σε έγκριτους ιστορικούς, ενώ παράλληλα επισκέφτηκα τα μέρη που έχουν σχέση με την πολεμική δράση και τη ζωή του: Άγραφα, Μαυρομάτι Καρδίτσας, Σκουληκκιά Άρτας, Αράχοβα, Κερατσίνι, Μονή Προυσού, Φάληρο...

Όλα αυτά προκειμένου να αποκαλύψω σε βάθος την προσωπικότητα του ήρωα της Επανάστασης. Όταν κάποια στιγμή ανακάλυψα επιτέλους ποιος ήταν ο περιβόητος "θησαυρός" και τι είναι εκείνο που συνδέει την οικογένειά μου με τον Γεώργιο Καραϊσκάκη, η έκπληξή μου ήταν μεγάλη.

Πάνω σ' αυτό το αίσθημα, την έκπληξη, πάτησα για να χτίσω το μυθιστόρημα Πότε διάβολος πότε άγγελος (Μεταίχμιο), που, απ' τη μια, παρουσιάζει ανάγλυφα τον ένδοξο όσο

και πολυτάραχο βίο του Γιου της Καλογριάς και, από την άλλη, το χρονικό της δικής μου οικογένειας. Γιατί δεν είναι καθόλου μικρό πράγμα να φωτίζεται αλλιώς η ζωή σου καθώς ανακαλύπτεις ότι μπορεί να είσαι ένας, έστω και "παράνομος", απόγονος του Καραϊσκάκη.

**ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΑΠΟ 24
ΜΑΡΤΙΟΥ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ**

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ ΤΟ ΔΑΣΟΣ

ΒΡΕΣ ΤΟ ΔΙΚΟ ΣΟΥ ΜΟΝΟΠΑΤΙ

Μπορεί ένα μονοπάτι να αλλάξει τη ζωή ενός ανθρώπου κι ενός τόπου; Δεν χρειάστηκε παρά ένα λοξοδρόμημα στη διάρκεια μιας πεζοπορίας στο καταπράσινο φαράγγι του **Ανθοχωρίου**, ένα μαγικό σημείο στην καρδιά του βουνού, 4,5 χλμ. από τη Λίμνη Πλαστήρα, για να γραφτεί τον Σεπτέμβριο του **1999** η πρώτη σελίδα μιας ξεχωριστής ιστορίας φιλοξενίας. Όταν είδε το μικρό πέτρινο κονάκι να του αποκαλύπτεται μες στην

ομίχλη, ανάμεσα στα έλατα, στις καρυδιές και στους κέδρους, ο **Χρήστος Αθανασιάδης**, δεινός πεζοπόρος και λάτρης του βουνού, ήξερε ότι βρήκε το ψυχαστήριο των ονείρων του. Δεν φανταζόταν όμως ότι αυτή θα ήταν η αρχή μιας συναρπαστικής περιπέτειας. Εδώ, υπό το φως των κεριών και παρέα με τους ήχους των τρεχούμενων νερών και τις μυρωδιές του δάσους, έζησε μερικές από τις ομορφότερες στιγμές της ζωής του, μόνος με το βουνό ή παρέα με αγαπημένα πρόσωπα.

Σ' αυτό το μοναδικό τόπο, μες στο παρθένο δάσος, αυτές τις στιγμές απόλυτης χαλάρωσης, αναγέννησης και επαφής με τη φύση, θέλησε να τις μοιραστεί με ακόμη περισσότερους. Έτσι δημιουργήθηκε το **Montanema Handmade Village**. Λιθαράκι λιθαράκι, όνειρο το όνειρο, γεννήθηκε ένα απολύτως χειροποίητο χωριό φιλοξενίας, όπου η αγάπη για τη φύση και την τέχνη, η γεύση της παράδοσης, η οικολογική συνείδηση, η αυθεντική φιλοξενία αποκτούν ουσιαστικό νόημα.

33 βιοκλιματικά πέτρινα σπίτια και το «**κονάκι**» **σπίτι του 1860**, που διαθέτει φυσική πισίνα με τρεχούμενο νερό από την πηγή, στην αυλή του οποίου γίνεται μικρό πανηγύρι με βιολογικό τσίπουρο και μεζέδες.

Ως φιλοξενούμενοι στην μονάδα μπορούμε:

- Να επισκεφθούμε το αγρόκτημα και την φάρμα όπου ανάλογα με την εποχή μπορούμε να συλλέξουμε και να γευτούμε ζαχαρωτά (ντομάτες, κολοκυθάκια, μελιτζάνες, φασολάκια, πατάτες), φρούτα (φράουλες, σμέουρα, βατόμουρα, μήλα, ροδάκια, κυδώνια, κεράσια, αχλάδια, καρύδια) αλλά και να έρθουμε σε επαφή με τα ζώα.
- Να περπατήσουμε μέσα στο δάσος και με την βοήθεια εξειδικευμένου οδηγού ν' αναγνωρίσουμε και να συλλέξουμε μανιτάρια, τα οποία μπορούμε στην συνέχεια να μαγειρέψουμε και να γευτούμε.
- Να συμμετάσχουμε σε μαθήματα μαγειρικής και κυρίως ανοίγοντας χωριάτικο φύλλο και ζυμώνοντας ψωμί φουρνίζοντάς τα στον ξυλόφουρνο.
- Να επισκεφθούμε το εργαστήριο χειροποίητων σαπουνιών και να συμμετάσχουμε στην διαδικασία παρασκευής τους.
- Να πάρουμε μέρος στον τρύγο και στο πάτημα των σταφυλιών του κτήματος.
- Να συμμετάσχουμε στις βραδιές οινογευσίας στο κελάρι.
- Να πάρουμε μέρος στα «καζανέματα» και να γνωρίσουμε την έννοια της απόσταξης του τσίπουρου.
- Να πεζοπορήσουμε με συνοδό έμπειρο οδηγό βουνού στα πολλά και ποικίλα μονοπάτια επισκεπτόμενοι γεφύρια, καλντερίμια, καταρράχτες και γνωρίζοντας την κλωρίδα και πανίδα της περιοχής.
- Να ζήσουμε μαγικές βραδιές μέσα στο δάσος πάνω στην ξύλινη εξέδρα απολαμβάνοντας ιδιωτικά γεύματα στην φωτιά.

Να απολαύσουμε τελικά με όλες μας τις αισθήσεις αυθεντικές εμπειρίες.

MONTANEMA

handmade village

τηλ.: 24450 45220 & 6947 275 714,
E-mail: info@montanema.gr

www.montanema.gr

